

Dudek-Szumigraj, Agnieszka

"Ukrajins'ka etnolingwistyka. Narisy",
Vitalij Žajvoronok, Kyjiv 2007 :
[recenzja]

Etnolingwistyka 21, 373

2009

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Vitalij Žajvoronok, *Ukrajins'ka etnolingvistyka. Narysy*, Kyjiv: Wyd. „Dovira”, 2007, s. 262.

Książka zawiera studia nad językiem i etnosem ukraińskim jako kluczowymi elementami kultury. Kolejno omawiane są następujące zagadnienia: interdyscyplinarność etnolingwistyki i jej miejsce w kręgu innych dyscyplin naukowych, jednostki językowe (słowo, imiona, zapożyczenia leksykalne, językowe formuły obrzędowe) w kontekście etnolingwistycznym, etnolingwodydaktyka. Odrębny rozdział poświęcono studiom lingwistycznym O. Potebni. Książka ujawnia podejście antropocentryczne. Skierowana jest do pracowników naukowych, wykładowców wyższych uczelni, nauczycieli szkół średnich, studentów, uczniów oraz innych czytelników zainteresowanych problematyką rozwoju języka ukraińskiego jako kluczowej części składowej kultury narodowej.

ADSz

Vitalij Kononenko, Iryna Kononenko, *Kontrastyvna gramatyka ukrajins'koji ta pol's'koji mov*, Kyjiv: Vyšča Škola, 2006, 391 s.

Ten podręcznik akademicki jest, jak piszą autorzy w *Słowie wstępnym*, „pierwszą próbą studiów konfrontatywnych języków polskiego i ukraińskiego, zorientowaną na ich praktyczne przyswojenie”. W sytuacji niewielu istniejących prac, poświęconych konfrontacji tych dwóch języków słowiańskich, ukazanie się tego podręcznika jest niewątpliwie ważnym wydarzeniem, jest to bowiem opracowanie kompleksowe, obejmujące wszystkie podsystemy języka. W poszczególnych rozdziałach ukazano polsko-ukraińskie współzależności językowe w grafice, ortografii, fonetyce i fonologii, leksyce, frazeologii, słowotwórstwie, morfologii, składni i interpunkcji. Dokładnie omówiono również podobieństwa i różnice w funkcjonowaniu kategorii semantycznych i gramatycznych wszystkich części mowy w języku polskim i ukraińskim. We wstępie autorzy w sześciu paragrafach przedstawili ogólne założenia analizy konfrontatywnej języków spokrewnionych, zarys historii języka polskiego i ukraińskiego, zróżnicowanie stylistyczne oraz dialektałne tych dwóch języków.

W strukturze poszczególnych rozdziałów i paragrafów wyodrębniają się: krótkie wprowadzenie, stanowiące teoretyczną podstawę omawianego zagadnienia oraz rozbudowana część praktyczna z ciekawie dobranymi ćwiczeniami. Wartość praktyczną podnoszą niewątpliwie zadania testowe i tablice fleksyjne języka polskiego i ukraińskiego, zamieszczone na końcu podręcznika. Obszerny spis rekomendowanej literatury przedmiotu zawiera ponad 100 pozycji bibliograficznych (w tym ponad 20 słowników) oraz kilkadziesiąt adresów internetowych.

MJ

Lemkivs'kyj spivanyk. Ukrajins'ki narodni pisni z Lemkivščyny, zibrav Orest Gyża, za gal' na redakcija Sofiji Grycy, Gorlyci: Ob'jednannja lemkiw, 1997–2002, 328 s.

Śpiewnik łemkowski. Ukraińskie pieśni ludowe z Łemkowszczyzny jest drugim, rozszerzonym wydaniem (pierwsze wydanie ukazało się w roku 1972) pieśni łemkowskiego folkloru. Pieśni zostały zebrane przez lekarza-stomatologa i folklorystę-amatora, pochodzącego z Łemkowszczyzny Oresta Gyżę. Zbiór zawiera teksty i nuty ok. 300 pieśni ludowych. Śpiewnik otwierają pieśni związane z obrzędowością doroczną: wesnianki (tj. pieśni obrzędowe, w których ośpiewuje się przebudzenie przyrody, miłość, nadzieję na urodzajne zbiory), pieśni sobótkowe, kołędy. Książka zawiera